

og Administrationen. at Pengene anvendes paa den hensigtsmæssigste Maade, og ikke som under det tidligere Regimente paa den ødsleste Maade. Jeg glædede mig over og fik yderligere større Tillid til vore finansielle Kræfter, ved de Udtalelser, der fra forskellige Sider ere faldne om, hvorledes vore Hjelpekilder udvikles. Derved tænker jeg ikke mindst paa vore Jernbaner, som man nu lover os skulle give $3\frac{1}{2}$ —4 pCt. i Rente. Jeg glæder mig uhyre dertil. Jeg skal kun gøre den korte Bemærkning, at Længden af vort Banenet fra Kjøbenhavn til Skagen svarer vistnok omtrent til Længden af Banettet fra London til Edinburgh. Til at berejse og betale vort Banenet, er der højt regnet 2 Mill. Mennesker; til at berejse og betale det engelske Banenet er der 40 Mill. Til at betale vor Godstrafik er der kun Landbrugets Im- og Eksport; det engelske Banenet har Naturalier fra alle Sider og en uhyre rig Industri, som kræver en stor Masse Raaprodukter indført for at bearbejde dem og atter eksportere dem. Naar vore Baner alligevel kunne give 4 pCt. Rente, haaber jeg ogsaa, at vi faa dem. Vi have jo en dygtig Administration og et dygtigt Ministerium, og de skabe naturligvis med Lethed 4 pCt. Rente af Banerne, som de ærede Medlemmer have sagt.

Det særlige Punkt i § 3, jeg vil omtale, er Punkt 4, som kaldes Overskuddet af de kongelige Havne. Overskuddet reducerer sig i Talregistret til at være ÷ 60,000 Kr., saa det synes at være et temmeligt vagt Udtryk for Tilstanden, naar man kalder det et Overskud. For det første henvises der i § 3 til § 19 B, og i Anmærkningerne viser det sig, at vi have 3 kongelige Havne og nogle mindre Anlæg. De kongelige Havne ere for det første Helsingørs Havn. Her er Indtægten 42,000 Kr. og Udgiften 19,000 Kr., altsaa er der et Overskud paa over 20,000 Kr. Dernæst er der den anden kongelige Havn, Frederikshavns Havn, hvis Indtægt er omtrent 72,000 Kr., medens Udgiften er 60,000 Kr., Overskuddet er altsaa 12,000 Kr. Endelig kommer Esbjerg Havn, som har en Indtægt af 250,000 Kr., altsaa over 3 Gange saa meget som den bedste af de andre, og en Udgift af 114,000 Kr. Overskuddet bliver altsaa Hundrede og nogle og tredive Tusinde Kr. Hvorledes kan der da komme et Underskud paa de kongelige Havne, naar de alle 3 give Overskud, og Esbjerg endog et meget betydeligt Overskud? Disse Havne sortere under Vandbygningsvæsenet, og ved Hjælp af dette og forskellige Anlæg lykkes det

at faa det betydelige Overskud bragt ned til dette Underskud. Nu tvivler jeg ikke paa, at de Penge, der anvendes af det kongelige Vandbygningsvæsen, ere vel anvendte. Jeg har al Tid haft stor Tillid til det og til Udviklingen langs vore Kyster, og jeg er overbevist om, at vort Vandbygningsvæsen er saa godt og vel ledet, som det kan være. Jeg forlanger blot, at ærede Medlemmer lægge Mærke til, at det ikke er Havnene, som give Underskud, men at det er andre Momenter, der sættes i Forbindelse med Havnevæsenet. Hvor stor den indirekte Fordel af disse Foretagender er, skal jeg naturligvis ikke komme ind paa. Jeg holder mig kun til, at Havnene give et betydeligt Overskud, og særlig, at Esbjerg Havn giver et stort Overskud aarligt, efter at de ordinære Udgifter ere afholdte. Den har kostet henved 3 Millioner med alt, hvad der er kostet paa den siden det første Anlæg. Renten deraf vil være lad os sige henved 120,000 Kr. Den giver over 4 pCt. af Anlægssummen. I de senere Aar er der imidlertid anvendt og skal der endnu anvendes adskilligt til Fiskerihavnen, den vil ikke kunne give saa stor en Indtægt som den øvrige Del af Havnen, den vil formentlig forrente sig med omtrent 1 pCt., og derved vil det samlede Resultat for Esbjerg Havn ikke i Fremtiden stille sig saa flot som hidtil. Men hidtil har Esbjerg Havn været det bedste af alle Statens Aktiver. Vi have ikke saa faa Aktiver, der give Minus, men Esbjerg Havn har givet indtil 4 pCt. i Rente af Anlægskapitalen. De andre Havne have givet noget mindre.

Vi kunne vente forelagt af den højtærede Minister for offentlige Arbejder, antager jeg, et Lovforslag, som gaar ud paa at imødekomme forskellige Krav til Havne, og jeg vil benytte Lejligheden til paa egne Vegne, og jeg tror paa alles Vegne, der deltog i Turen, at bringe Ministeren en Tak for den Tur, han sørgede for, at Medlemmer af Rigsdagen fik gjort langs hele Vestkysten fra Ribe til Skagen. Der er ikke Tvivl om, at ingen af os vilde have været i Stand til at sætte sig saaledes ind i Forholdene, som vi lærte dem at kende paa Stedet og at faa Befolkningen at høre saaledes, som vi nu fik. Vi kunde ikke ad privat Vej have skaffet os det Kendskab til vore egne Kyster og til vor egen Befolkning langs Kysten og til de Krav, der maatte rettes til Lovgivningsmagten og Regeringen disse Forhold vedrørende, som det nu skete ved Hjælp af den Tur, Ministeren arrangerede, og som han saa